

moženje. — Vodja francoskih republikancev, kričoč Gambeta, je ob času pruske vojske državi napravil 248 milijonov; on je bil prej brez posebnega premoženja, sedaj je — milijonar. — Angleži so v zadregi zaradi Turčije; pomagali bi njej radi, pa boja začeti zoper Rusijo se vendar še ne upajo, pač pa pošiljajo čedalje več vojnega brodom, streliva in vojakov v Gibraltar, Malto in na Turško. V Severni Ameriki so se železniški delavci in uradniki vzdignili zoper lastnike, ker jim niso hotli plače zboljšati, ter so naglo vse delo popustili; železnice so morale z vožnjo prenehati. Vsled tega so nastali veliki neredi, da je prišlo do krvave praske med delavci in vojniki. Mnogo je že mrtvih. Homatije še ni konec. — V Aziji je 200 Nestorijancev, starih krivovercev, vstopilo v katoliško Cerkvo. Kažgarski vladar Jakub-beg, star sovražnik Rusov, je umrl. Sv. oče in ruska vlada sta začela pogovore, da se preganjanju katoličanov na Ruskem konec stori! Bog daj srečen uspeh!

Ruski-rumunski-črnogorski-turški boj.

Na bojišču se vršijo velikanski dogodki, ali izvedeti jih je še težko, ker so Rusi skoro vse poročitelje evropskih novin iztirali in malo kaj po telegrafu radovednemu svetu naznaniti dajo; Turki pa lažejo, da se vse kadi. Rusi so Nikopolje že 2 dni imeli v oblasti, preden je telegraf iz Bukurešta važno novico prinesel; Turki pa še sedaj tajijo. Vendar sledeče je gotovo: Rusi so prav na tistem 4 nove vojne oddelke iz Rusije in čez Donavo spravili tako, da je sedaj v Bolgariji 10 oddelkov t. j. 400.000 mož. General Cimerman je z XIV. oddelkom iz Dobrudže vdril čez Trajanov rov in se polastil turške železnice od Črne vode na Donavi do Kustendža ob Črnem morju; potem je pri Rasovi pomagal VII. oddelku prestopiti Donavo. Turki so pred njim odbežali v Silistrijo in v Bazarčik. General Krüdener pa je z IX. oddelkom od Nikopolja mahnil na vzgor kraj Donave, vzel Orehovo, Džibro in Lompalanko. Cesarjevič se je pa od Zimnice obrnil proti izhodu in skuša sedaj vzeti Ruščuk z pomočjo IV. XI. XII. in XIII. oddelka ter ob enem zgrabiti glavno turško vojsko, če bi ga ta hotla v obleganju motiti. Strelba je strašno silna in proti Ğiurdževu Turki več ne streljajo, ker so jihovi kanoni tam vsi že razbiti. General Radecki komandira VIII. oddelek in je od Trnove in Gabrove poslal generala Gurka čez Balkan-goro; ta je naglo vzel Slivno, Jambol, Eni-Sagro, Eski-Sagro, Kasanlik, vrgel Turke vun iz soteske pri Šipki, jim po krvavi bitki vzel celi tabor in 8 kanonov ter pridrl do Kalofera in Karlove blizu Filipopolja. Bržčas prodira sedaj skozi odprte Balkanske soteske več ruskih oddelkov (V. in X.) in v tem slučaju je mogoče, da bodo ruski kozaki skoro pred Adrijanopoljem. Turki so sedaj tako prestrašeni in jezni, da je sultan Kerim-paša odstavil in v Azijo pro-

gnal. Namesto njega je glavno poveljništvo dobil Mehemed-paša, poturčen Nemec, tisti, ki je od Črnogorcev pri Kolašinu tepen bil. V sili so Turki pozvali tudi Sulejman-pašo iz Albanije in ga poslali v Adrijanopolje. Osman-paša je v Vidinu pustil 5000 mož in hiti z ostanki čez Niš v Zofijo. Iz Batuma v Aziji prevažajo vojake zopet nazaj v Varno. Glavna turška vojna v Šumli trpi mnogo po boleznih. V Armeniji dobijo ruski generali kmalu 50.000 mož pomoči in Terguzakov je zopet vdril v Bajazid. Črnogorski knez oblega Nikšic in je Turkom vzel že 3 šance. Obrist Despotovič je Turke pri Livnu natepel in sedaj oblega mesto, v katerem so se zaprli. Greška država bo bržčas kmalu boj začela zoper Turke. V Kandiji so se kristijani že vzdignili. Turški sultan je baje sedaj voljen, mir skleniti, toda ruski car je neki rekel, da bo ob koncu avgusta slovesen vhod obhajal — v Carigrad!

Za poduk in kratek čas.

Črtice iz slovanskega bojišča v Aziji in Evropi.

VII. Lažnjivi turkoljubi so po Evropi o grozno veliki turški sili toliko trobili, da so jim deloma celo Rusi začeli verovati ter misliti, da bo Turka unkraj Donave za vsakim grmom kakor listja in trave. Ko so tedaj prvi Rusi pri Zimnici stopili v turško Bulgarijo, so povsod le počasno in jako opazno prodirali, da se nebi preveč raztepli. Vsaki trenutek so mislili, da bodo zadeli na velikansko Kerim-paševo vojsko, z katero se jim bo treba poskusiti v odločilni bitki. Toda vse je bilo od turkoljubov zlegano, da bi Ruse strašili in turško onemoglost prekrivali. Sedaj bo že od prehoda pri Zimnici minolo mesec dni, a Kerim-paševе strahovite vojne Rusi še niso mogli nikdar zaslediti. Prodrli so čez visoko Balkan-goro z 35.000 vojniki, toda o odločilni veliki bitki še le ni duha ne sluha. Le menjše čete Turkov so se tu pa tam Rusom v bran postavile, in, mora se priznati, z veliko srditostjo in junaštvom, ki pa zoper čezsilo rusko ničesar ne opravijo. Tako je bilo tudi pri trdnjavi Nikopolju, katere so se Rusi polastili 16. julija.

Nikopolje, mesto in trdnjava, je od Sistova 10 ur daleč proti zahodu ob reki Donavi. Mesto je precej veliko; šteje po 20.000 prebivalcev. Bolgari imajo v njem pravoslavne nadškofa in katoliškega škofa. Hiše so večji del iz kamna pozidane in z opekami pokrite ter kaj prijazno po zelenih vrtih poskrite. Lega celemu mestu je tako krasna, da nje potniki nikoli ne morejo dovolj prebvaliti. Poslopja se vrstijo od Donave na vzgor po visokem pobočju v dolinico, katero od 3 strani obdajajo visoke zgoraj ploščaste skale. Na teh skalnih višinah so Turki pozidali precej močno trdnjavo z 14 šancami, kder so nastavili 45 Krupovih kanonov; okoli mesta so zadnji čas napravili še 12 novih šanc, ki pa niso imele onih dragih

kanonov iz Nemčije, ampak so bile orožane z navadnimi 27 kanoni. Pred Rusi, ki so 28. junija pri Zimnici prešli Donavo in vzeli Sistov, sta se 2 turška generala, Hasan-paša in Ahmed-paša v Nikopolje umaknili in sklenila z 12.000 Turki mesto na vsi moč braniti. Vendar ko se je ruski general Krüdener z IX. oddelkom — 40.000 mož — bližal Nikopolju, jima je 3000 Turkov všlo iz mesta čez hribe proti Plevnu. Ostalo jima je torej samo 9000 mož, ko so 12. julija zvečer Rusi in Rumuni, kojih je 2 regimenta, 1 škadrona in 3 baterije 2 uri nad Nikopoljem čez Donavo prišlo, nesrečno mesto obkolili od vseh strani. V noči potem je bilo za zdato bombardiranje vse pripravljeno. Dva dni so gromeli ruski in rumunski kanoni od vseh strani, tudi od unkraj Donave, kder so Rusi in Rumuni napravili baterije pri Flamundi in Izlašu. Mesto je na mnogih krajih začelo goreti. Turki so vrlo odgovarjali z svojimi kanoni, dokler so mogli; vendar čedalje bolj slabo, ruske krogelje so jim mnogo kanonov razbile, da niso mogli z njimi več streljati. Ruski in rumunski vojaki so pa med tem dobro zavarovani in za skalami poskriti čakali na naskok z bajonetom. Znamenje šance naskočiti so dobili 15. julija v jutru ob štirih. Sedaj so ruske kompanije in bataljoni z strahovito silo vdrlili proti šancam sredi skozi točo turških krogelj iz pušek, revolverjev in pištol. Čeravno je med naskokom palo mnogo Rusov, ostali so vendar pridrli do šance, na nje mahili in vse posekali, kar ni zbežalo. Šanca za šančo je tako prišla Rusom v oblast in proti večeru so bile vse v ruskih rokah. Visoko nad Nikopoljem pa je zavihrala zmagovita ruska zastava z križem božjim, kder se je še malo poprej šopiril mohamedanski polumesec. Ostanki turške vojne so bili potisnjeni doli v globoko mesto. Po noči so Turki premišljevali, kaj bi jim bilo storiti? Iz mesta vdreti ni bilo več mogoče. Dalje braniti se niso bili kos. Pomoči ni bilo pričakovati od nikder. Zato sklenijo Rusom udati se. V jutru ob štirih pošljejo torej Ahmed- in Hasan-paša vsak svojo sabljo ruskemu poveljniku v znamenje, da se mu hočeta udati z vsemi vojaki vred. Kmalu potem začnejo ruski vojaki veselo vriskaje marširati v mesto, od vseh strani pozdravljani od bolgarskega prebivalstva. Pred veliko kosarno se razstavijo ruski bataljoni in sedaj koraka 6000 Turkov zaporedom iz kosarne in pomeče svoje puške, sablje, revolverje itd. pred njimi na tla. Vjete Turke so potem z obema pašama vred odgnali daleč na Rasko. V Nikopolju so Rusi zaplenili 72 kanonov, mnogo vojne sprave in 2 monitorja, katera bodo hitro popravili in po Donavi z njima vozili. Mrtvih in ranjenih je Turkov obležalo blizu 3000.

Zagrebski „Humoristički list“ se je 1. srpnja (julija) na dan prikazal, a žalibog brez — „glave“, namreč naslikane, kakor je imel priti na svetlo. A zato mu ne manjka — srca in pa dobre volje

ter vragolinske ščegavosti. Govor „Sugradjanom!“ je prav odkritosrčen in šaljiv, stari „Grabancijaš“ in naš „Juri s pušo“ sta vstala od mrtvih; „Izak Šmok“ prodaja svoje vojaške znanosti po dobri ceni in „Okrogle iz Ljubljane“ niso tu pa tam brez soli. „Interpelacija“ s svojim „ördög lanczos teremtette“ kaže mnogo bistroumnosti in slike so zares šaljive. Ako bodo prihodnji pajdaši prvega lista taki, tedaj bode namen lista popolnoma dosežen. List izhaja „svaki dan, izuzam dane od 2. do 14. i od 16. do poslednjega svakog meseca.“ „Zora.“

Smešničar 30. K župniku pride brzih korokov zvonar, ter mu pravi, da je duha videl. Kje? „Tam pri zidu za cerkvijo.“ Kakov je bil? „Kakor velik osel.“ Idi, reče župnik, mirno domov, pa nikomur tega ne pravi, ti si se svoje lastne sence prestrašil.

Razne stvari.

(V Savinjo padla) in utonila je dekla Marija Vodlak v Brašlovcih, ko je za pletenje hotla šibja narezati.

(Ustrelil se je) na pokopališču v Mariboru 21letni Jožef Streiber, učiteljski pripravnik, ker je iz računstva dobil dvojko in se mu ponovitev skušnje ni dovolila. Sicer so pa na mariborskem pripravništvu razmere, ki bi zaslužile ostro preiskavo od strani dotične gosposke!

(Vlak povozil) je Janeza Stergarja, posestnika v Lipoglavu, ko je pri Oostrožnem blizu Poličan hotel čez železnico. Bil je k priči zdrobljen in mrtev.

(Vinjen zaspal) je 4. jul. zvečer na neki trati v Celju živinski kupec M. Reihard iz Gornje-Avstrije. Ko se je zgodaj ob treh vzbudil, zapazi, da mu je bila ura ukradena in listnica z 800 fl. Na njegovo srečo so tati zasledili in pri njem našli uro in še 390 fl.

(Hudoben požigalec) je v Šmarji pri Celju užgal hišo Jurija Savince, drug hudobnež pa hišo Marije Belakove v Dramljah.

(Štaterski deželni šolski svet) je več učiteljev zaradi pohušljivega življenja iz šolske službe izpodil, nekatere pa za kazen prestavil. Šibe za šolske neporedneže pa ni dovolil, čeravno so nekateri učitelji za njo prosili. Nadučitelj g. Šmindingerju v Veliki nedelji je dovolil stopiti v pokoj.

(Rudokopa ubilo) je 14. t. m. v premostovjani na Gračiču v Zrečah. Nesrečnež je bil Franc Hren, posestnik v Strteniku.

(Za družbo duhovnikov) so Milostljivi knez in škof namesto g. Gasp. Zabukoška vplačali 44 fl. in omenjenemu gospodu še 56 fl. podarili.